

PROFESORAM EMERTITUS DAINIM LAPIŅAM – 80

Šogad savu 80. dzimšanas dienu svinēs profesors *emeritus* Dainis Lapiņš, kurš ir dzimis 1944. gada 24. augustā. Viņa bērnība pagājusi Gulbenes novada Tirzas pagastā. Dainis Lapiņš absolvējis Tirzas pamatskolu (1960) un Lizuma vidusskolu (1964), kur tika iegūts arī pirmo profesionālo lauksaimniecības jomas zināšanu kopums. Mācības turpinājis Latvijas Lauksaimniecības akadēmijā (LLA) (tagad – LBTU) Agronomijas fakultātē, kuru izdevies absolvēt tikai pēc dienesta armijā un neklātienē (1974), aspirantūru beidzis 1978. gadā. Ieguvis Lauksaimniecības zinātņu kandidāta grādu (1982), vēlāk – doktora grādu lauksaimniecībā (Dr. lauks.) (1992).

Studiju gados uzsācis darba gaitas LLA Agronomijas fakultātes Zemkopības katedrā kā laborants un vecākais laborants, vēlāk asistents (1979–1980), vecākais pasniedzējs (1980–1986), docents (1986–1998), asociētais profesors (1998–2001), profesors (no 2001. gada) un profesors *emeritus* (no 2013. gada). Ar Latvijas Zinātņu akadēmijas lēmumu no 2017. gada 1. jūnija piešķirts Valsts emeritētā zinātnieka statuss. Algotu pedagoģisko darbu universitātē noslēdzis 2021. gada 1. septembrī.

Profesors bijis Latvijas Lauksaimniecības universitātes (LLU) Lauksaimniecības fakultātes (LF) Laukkopības institūta direktors (1997–2000), Laukkopības katedras vadītājs (21.05.2003.–01.09.2005.), LF Augsnes un augu zinātņu institūta Laukkopības nodaļas vadītājs (2005–2021).

Dainis Lapiņš kopā ar kolēģi (J. Kažotnieku) sarakstījis mācību grāmatu "Laukkopība" (2002), no kuras studenti joprojām mācās. Autors un līdzautors arī citām ar laukkopības tēmām saistītām grāmatām, metodiskajiem materiāliem, konferenču rakstu krājumiem, žurnāliem. Ar ziņojumiem piedalījies gan vietējās, gan ārvalstu konferencēs, vadījis vairākus projektus un bijis vadošais pētnieks. Tāpat piedalījies 7 ieteikumu ražošanai izstrādē. Vadījis bakalaura un maģistra darbus, kā arī profesora vadībā aizstāvētas divas disertācijas. Pētījis augšņu apstrādes, nezāļu un nezāļu ierobežošanas jautājumus. Lauka izmēģinājumi veikti Jelgavā, Vecaucē, Olainē, Mārupē sadarbībā ar dažādiem uzņēmumiem. Profesors D. Lapiņš ir precīzās lauksaimniecības aizsācējs Latvijā, darbu īstenojot kopā ar domu grupas atbalstu gan Ulbrokā, gan dažādos citos nozīmīgos uzņēmumos. Tā ir joma, kurā viņš ir iesaistījis arī mūs – kolēģus –, studentus un ražotājus. Profesoru vienmēr ir aizrāvusi un interesējusi datu matemātiskā apstrāde, jo šis ir viens no studiju kursiem, kas docēts gan maģistra, gan doktora studiju līmenī.

Profesors bijis aktīvs SIA LLU MPS "Vecauce" padomes un Konsultatīvās Padomes priekšsēdētājs (līdz 01.09.2021.), Latvijas Lauksaimniecības zinātnisko iestāžu direktoru padomes (DP) valdes loceklis (līdz 15.10.2021.), Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmijas (LLMZA) Lauksaimniecības zinātnisko institūciju un DP lauka izmēģinājumu un laboratoriju skates loceklis (2005–2021). Ilgus gadus bijis LLU Lauksaimniecības nozares Laukkopības apakšnozares promocijas padomes loceklis.

Profesors ir apbalvots ar Zemkopības ministrijas augstāko apbalvojumu – medaļu "Par centību" (2014), kā arī ar Latvijas Republikas ordeņu kapitula lēmumu viņam piešķirts IV šķiras Atzinības virsnieka krusts (2015) un Pauļa Lejiņa balva (2017). Latvijas Republikas Zemkopības ministrijas medaļu „Par apzinīgu darbu” atkārtoti saņēmis 2014. gadā.

Pēc darba attiecību pārtraukšanas ar Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāti profesors joprojām ir aktīvs Agronomu biedrības, Ziemeļvalstu Lauksaimniecības zinātnieku asociācijas Latvijas nacionālās biedrības, kā arī senioru biedrības "Pīlādžītis" biedrs. Joprojām darbojas LMZA, ir konkursa "Sējējs" vērtēšanas komisijas loceklis.

Liela profesora aizraušanās ir fotografēšana, attēlus publicējot *Facebook*, kur viņa kontam ir daudz sekotāju tīkamo dabas skatu dēļ. Tāpat 2021. gada 16. jūnijā, pateicoties profesora skolas biedrei S. Muižniecei-Brasavai un Lizuma muzeja darbiniekiem, LBTU vītņu kāpnēs tika atklāta profesora akvareļu izstāde "Jaunības mirklī", kurā bija apskatāmi profesora jaunības dienu mākslas darbi. Profesoram patīk arī ceļot gan pa Latviju, gan Eiropu. Vasarās viņš daudz laika pavada dārzā.

Profesors vienmēr ir uzsvēris ģimenes vērtību un nozīmi, ko lieliski pierādīja viņa aizvadītā apaļā dzimšanas diena, kad muzikālus un atraktīvus priekšnesumus sniedza viņa dēli un mazbērni. Arī profesora dzīvesbiedre Zenta ir sirsnīgs un atsaucīgs cilvēks, kura, tuvāk iepazīta, braucot nezāļu monitoringos pa Latviju un piedaloties dažādos nodaļas pasākumos.

Stipru veselību, spēju saglabāt zinātkāri, neizsīkstošo labestību un humora dzirksti arī turpmāk!

Sagatavoja LPTF Laukkopības nodaļas vārdā
docente Gundega Putniece